

هدف ایران آسیاست نه اروپا!

فاینشال تایمز در گزارشی می‌نویسد: «ذخایر گازی ایران برای تأمین گاز مورد نیاز اتحادیه اروپا تا ۹۰ سال کافی است اما ایران به احتمال زیاد به دنبال صادرات گاز به آسیا خواهد بود تا اروپا.» در این گزارش آمده است که ایران یادار بودن ۳۴ تریلیون متر مکعب گاز طبیعی و با وجود دارا بودن این ثروت عظیم، هنوز این ظرفیت را به کار نگرفته و میزان تولید گاز فعلی این کشور به زحمت جوابگوی مصرف داخلی اش است. براساس این گزارش دو دلیل برای عدم توسعه منابع گازی ایران وجود دارد: «تحریم‌های بین‌المللی که از سال ۲۰۰۷ بخش انرژی این کشور را هدف قرار داده و چهار چوب حقوقی نفتی کشور موسوم به طرح بیع متقابل که موجب می‌شود سرمایه‌گذاری در بخش انرژی ایران چندان جذابیتی نداشته باشد.»

یکشنبه ۱۹ مهر ۱۳۹۴ ● شماره بیست و پنج

ا ت ی و ع ح ن د

نگاهی به گزارش اخیر کارشناسان بانک جهانی از اقتصاد ایران

پیش‌نیاز اثرگذاری لغو تحریم‌ها چیست؟

برخی تحلیل‌گران می‌گویند برای رونق گرفتن اقتصاد، به موازات کاهش نرخ تورم، برخی سیاست‌ها نیز باید تغییر کند. چهار وزیر که پای‌نامه هشدارآمیز در مورد بحران اقتصادی را امضا کرده‌اند می‌گویند باید در کوتاه‌ترین زمان اقدامات فوری انجام داد

مصرف‌کنندگان و سرمایه‌گذاران قبل از رفع تحریم‌های اقتصادی موجب ضعف و کاهش معنی‌دار فعالیت‌های اقتصادی کشور از سه‌ماهه چهارم سال ۱۳۹۳ شد. در نتیجه پیش‌بینی می‌شود اقتصاد ایران در نیمه نخست سال آینده به‌کندی رشد کند و رشد تولید ناخالص داخلی (GDP) واقعی از ۳ درصد در سال ۱۳۹۳، به دامنه ۰/۵ تا +۰/۰- درصد در سال ۱۳۹۴ برسد و این امر با زمان و چگونگی لغو تحریم‌ها ارتباط مستقیم دارد. همچنین در ماه‌های اخیر تورم نقطه‌به‌نقطه به حدود ۱۲ درصد کاهش یافته است و انتظار می‌رود تورم تا پایان سال در محدوده ۱۴ درصد تثبیت شود.

با این حال بنابر گزارش این صندوق، آینده درازمدت‌تر اقتصاد ایران روشن‌تر است. در صورتی که ایران بتواند تولید نفت خود را به میزان یک میلیون بشکه در روز افزایش دهد و هزینه‌های نقل‌وانتقال‌های مالی را پس از لغو تحریم‌ها پایین‌تر بیاورد، رشد اقتصادی برای دو سال آینده می‌تواند بین ۴ تا ۵/۵ درصد باشد. این در حالی است که به گفته بسیاری از کارشناسان اقتصادی، دولت ایران باید علاوه بر این اقدامات، شفافیت اقتصادی ایجاد و به طور قاطعانه با برخی مظاهر فساد اقتصادی مبارزه کند. آن‌ها می‌گویند پروژه‌های زیرساختی، صنعت نفت و گاز و بسیاری از بخش‌های دیگر نیازمند سرمایه‌گذاری‌های خارجی است. این سرمایه‌گذاری‌ها علاوه بر شتاب بخشیدن به رشد اقتصادی در ایجاد فرصت‌های شغلی نیز مؤثر هستند.

ژاویه دید

“

رشد اقتصادی که برای ایران و منطقه پس از لغو تحریم‌ها پیش‌بینی می‌شود تا حدود زیادی به اصلاح سیاست‌های اقتصادی بستگی دارد. به گزارش صندوق بین‌المللی پول، لازم است اصلاحات جامعی صورت بگیرد تا اطمینان حاصل شود برچیده شدن تحریم‌های اقتصادی به ثبات اقتصاد کلان می‌انجامد و در میان مدت رشد فراگیر و بالایی به همراه دارد.

اما تا زمانی که اقتصاد دولتی، بروکراسی و عدم شفافیت وجود داشته باشد، سرمایه‌گذاران خارجی برای ورود به ایران عجله به خرج نمی‌دهند. حتی در شرایط لغو تحریم‌ها نیز اصلاح قوانین سرمایه‌گذاری خارجی در ایران یکی از اولویت‌های ضروری به شمار می‌رود.

البته در حال حاضر شماری از هیئت‌های اقتصادی خارجی از کشورهایی مانند فرانسه و آلمان به ایران سفر کرده‌اند. مدیر عامل شرکت سرمایه‌گذاری جاده ابریشم می‌گوید: «ایران اقتصادی ۵۰۰ میلیارد دلاری، جمعیتی ۸۰ میلیونی و بورسی ۹۰ میلیارد دلاری دارد و می‌تواند به بازاری پیشرو در جهان تبدیل شود که بزرگ‌تر از نیجریه، آرژانتین و ویتنام است. اما هنوز موانعی پیش روی ورود و خروج سرمایه و تجارت آزاد با ایران وجود دارد.»

■ رشد اقتصادی خاورمیانه متأثر از توافق هسته‌ای

صندوق بین‌المللی پول در بخش دیگری از گزارش خود به این نکته اشاره می‌کند که توافق هسته‌ای ایران می‌تواند رشد اقتصادی منطقه جنگ‌زده خاورمیانه را بهبود بخشد. پیش از این نیز برخی تحلیل‌گران پیش‌بینی کرده بودند با لغو تحریم‌ها، روابط تجاری ایران و همسایگانش در خاورمیانه گسترده‌تر می‌شود و در نتیجه این کشورها نیز از منافع اقتصادی توافق هسته‌ای ایران بهره‌مند خواهند شد. این گزارش می‌افزاید:

کتیفو | ۰۵

● از نگاه دیگران ●

● منبع: المانیتور ●

ALMONTOR
THE WORLD OF THE MIDDLE EAST

آیا تورم، احیای اقتصادی ایران را کند می‌کند؟

حسن روحانی، رئیس‌جمهور ایران، دوران دشواری را برای مجاب کردن مردم در مورد توانایی عمل به وعده‌های اقتصادی پیش رو دارد. مردم عادی می‌خواهند نتیجه توافق هسته‌ای را در وضعیت معیشتی خود مشاهده کنند. در آستانه انتخابات مجلس شورای اسلامی، تحقق یافتن دو وعده اساسی روحانی یعنی رشد اقتصادی و ایجاد فرصت‌های شغلی، در کانون توجه‌قرار گرفته است. برخی تحلیل‌گران بر این باورند که عملکرد کم‌رمق اقتصاد ایران در سال جاری ناشی از سیاست‌هایی است که برای کاهش نرخ تورم و تکریمی کردن آن به کار گرفته شده است. نرخ تورم که در زمان به قدرت رسیدن روحانی نزدیک به ۴۰ درصد بود، یک سال بعد به ۱۵/۵ درصد کاهش یافت. البته باید گفت کاهش نرخ تورم دلایل دیگری نیز داشته است که از جمله آن‌ها می‌توان به خنثی شدن شوک ناشی از کاهش ارزش ریال در سال ۲۰۱۲ و روند نزولی کاهش قیمت‌ها در جهان اشاره کرد. برای مثال قیمت محصولات غذایی از سال ۲۰۱۱ حدود یک‌سوم کاهش یافته است. به هر ترتیب سیاست‌های روحانی و تیم اقتصادی‌اش نیز در کاهش نرخ تورم اقتصاد ایران مؤثر بوده و علاوه بر این دولت در تثبیت ارزش ریال و بازار ارز نیز موفقیت‌هایی داشته است که در نتیجه آن هزینه واردات کاهش یافته است. فارغ از اینکه چه دلایلی موجب کاهش نرخ تورم شده است، فشار بر دولت روحانی برای دست کشیدن از هدف تکریمی کردن نرخ تورم رو به افزایش است. با گذر زمان و عادی شدن کاهش تورم، اکنون توجه مردم به جنبه‌های دیگری از اقتصاد مانند تولید، اشتغال و دستمزد جلب شده است. شیب آرام افزایش قیمت‌ها پایه فکری افکار عمومی تورم‌هراس ایران را شکل می‌دهد. اما جامعه به این نکته توجه ندارد که روند کندتر افزایش قیمت‌ها به معنی کم‌تر شدن شیب روند افزایش دستمزد‌هاست. سرمایه‌گذاران نیز راضی به نظر نمی‌رسند زیرا بازار سهام تهران که در دوره تحریم‌ها در اوج خود بود، اخیراً افت قابل ملاحظه‌ای داشته است. برخی اقتصاددانان هشدار می‌دهند در شرایط کنونی کنار گذاشتن این هدف می‌تواند هزینه‌های زیادی داشته باشد. چرا که انتظار از تورم که به طور جدی آینده تورم را تحت تأثیر قرار می‌دهد هم‌اکنون در حدود ۱۰ درصد است. افزون بر این ثابت نگه داشتن نرخ تورم بین ۱۵ تا ۲۰ درصد موجب بالا رفتن انتظار از تورم می‌شود و همین انتظار موج شدید تورم در سال‌های آینده خواهد شد. به گفته این اقتصاددانان، چنین سناریویی ریسک‌های زیادی را متوجه اقتصاد می‌کند که از جمله آن‌ها می‌توان به کاهش ارزش اشاره کرد. این در حالی است که با وجود بالا بودن نرخ تورم در ایران در مقایسه با بسیاری از کشورها، در سه سال گذشته ثبات نسبی در بازار ارز حکم‌فرما بوده است. اما برای اینکه نرخ ارز به‌اولیل سال ۲۰۱۳ نزدیک شود، باید در حدود ۵۰ درصد از ارزش ریال کاسته شود و واقعیت این است که هرچه، رساندن نرخ تورم به زیر ۱۰ درصد به تعویق بيفتد، کاهش ارزش بیش‌تری پیش رو خواهد بود. در این صورت موج تازه‌ای از تورم و بی‌ثباتی اقتصادی ایجاد می‌شود. از جمله اقداماتی که باید برای پرهیز از مواجهه با این سناریو انجام داد، ورود جریان سرمایه به داخل کشور است. در صورتی که تحریم‌ها لغو شوند، ۵۰ میلیارد دلار از اموال بلوکه‌شده ایران آزاد می‌شود و میلیارد ها دلار سرمایه‌گذاری خارجی در کشور انجام خواهد شد. هر گونه تزریق پول از خارج –مانند درآمدهای نفتی– منجر به افزایش قیمت‌ها می‌شود اما این روند در مقایسه با چاپ اسکناس و تزریق پول در داخل کشور کم‌خطر تر است. البته نکته نگران‌کننده در این زمینه این است که ورود جریان سرمایه به ایران به زمان لغو تحریم‌ها بستگی دارد و ممکن است به اندازه کافی زود اتفاق نیفتد.

● مطالب انتخاب شده از منابع خارجی؛ الزام‌یاب کننده دیدگاه‌های «آئینو» نیست

